

УДК 338.262.4

О. В. Нагорна,
к. е. н., доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу,
КНЕУ імені Вадима Гетьмана
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-0255-5339>

Ю. В. Василюшен,
к. е. н., доцент, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу,
КНЕУ імені Вадима Гетьмана
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7759-3065>

О. М. Мякишевська,
к. е. н., доцент, доцент кафедри корпоративних фінансів і контролінгу,
КНЕУ імені Вадима Гетьмана
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-9739-3508>

Д. М. Горовий,
аспірант кафедри менеджменту, Міжнародний університет бізнесу і права
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0001-3125-1465>

Р. А. Рябий,
к. е. н., асистент економічного факультету, Фінансово-правовий коледж
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-0319-1170>

DOI: 10.32702/2306-6814.2025.4.133

СУТНІСТЬ ТА СПЕЦИФІКА ПУБЛІЧНИХ ІНВЕСТИЦІЙ: ВИМОГИ ДО НИХ ТА ФУНКЦІЇ

O. Nahorna,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Corporate Finance and Controlling, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

Y. Vasylyshen,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Corporate Finance and Controlling, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

O. Miakyshevskya,
PhD in Economics, Associate Professor, Associate Professor of the Department of Corporate Finance and Controlling, Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman

D. Horovyi,
Postgraduate student of the Department of Management, International University of Business and Law

R. Riabyi,
PhD in Economics, Assistant of the Department of Economic, Financial -Legal College

THE ESSENCE AND SPECIFICS OF PUBLIC INVESTMENT: REQUIREMENTS AND FUNCTIONS

У статті досліджується сутність та специфічні особливості публічних інвестицій, основною метою яких є стимулювання економічного зростання, модернізація інфраструктури та підвищення якості життя громадян.

З'ясовано та обгрунтовано роль публічного інвестування: економічне та суспільне значення. Увагу акцентовано на найважливіших питаннях, потребах та ефективності публічних інвестицій в Україні на різних рівнях врядування. Розкрито основні види та напрями публічних інвестицій: інфраструктурні інвестиції, соціальні інвестиції, екологічні інвестиції, "розумні" інвестиції, оборонно-безпекові інвестиції. Зазначено певні вимоги до формування дієвої системи публічного

інвестування, а також реалізацію низки послідовних заходів, кроків, дій. Визначено широкий спектр функцій, які виконують публічні інвестиції — від регулюючої до ревізійної. Проаналізовано рівень публічних інвестицій в Україні, які відображаються переважно у реалізації публічних інвестиційних проектів або у формах державно-приватного партнерства. Констатовано, що у розвинених країнах Європи механізм публічного інвестування постійно використовується для стимулювання економічного зростання та реалізації інфраструктурних проектів а особливо в кризові періоди.

The article examines the essence and specific features of public investment, the main purpose of which is to stimulate economic growth, modernize infrastructure and improve the quality of life of the population. In times of war and financial instability, public investment is critically important. The role of public investment is clarified and substantiated: its economic and social significance. Particular attention is paid to the most important issues, needs, and effectiveness of public investment in Ukraine at different levels of government, which should be based on the fundamental principles of transparency, accountability, long-term planning, evaluation, and monitoring of implemented projects. The study reveals the main types and areas of public investment: infrastructure investment, social investment, environmental investment, smart investment, defense and security investment. It also discusses the forms and sources of the public investment system, namely: budget financing, lending, donor financing, impact investing, public-private partnerships, and project financing.

It is proved that the main difference between public and private investments is their social orientation and long-term nature.

The author specifies certain requirements for the formation of an effective public investment system, as well as the implementation of a number of its successive measures, steps, and actions. The author identifies a wide range of functions performed by public investment — from regulatory to audit. All functions correlate with each other, complement each other and provide a comprehensive approach to managing investment resources. The fulfillment of these functions is crucial for achieving the strategic goals of Ukraine's socio-economic development. The author analyzes the level of public investment in Ukraine, which is reflected mainly in the implementation of public investment projects or in the form of public-private partnerships. It is stated that in developed European countries, the mechanism of public investment is constantly used to stimulate economic growth and infrastructure modernization, especially in times of crisis.

Ключові слова: публічні інвестиції, людський капітал, інфраструктурні проекти, економічне зростання, інноваційний розвиток, капітальні видатки, бюджет розвитку.

Key words: public investment, human capital, infrastructure projects, economic growth, innovative development, capital expenditures, development budget.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Публічні інвестиції відіграють важливу роль у досягненні та збереженні сталого економічного розвитку, є ефективним інструментом державного / муніципального управління та невіддільною складовою стратегії держави, а також виступають основою для покращення рівня, якості та соціальних стандартів життя населення.

Нині, коли наша держава стикається з величезними викликами сьогодення — війною, економічною й фінансовою нестабільністю, необхідністю відновлення інфраструктури та забезпеченням соціальної стійкості —

роль публічних інвестицій важко переоцінити. Вони є вкрай корисними та необхідними для відбудови країни, підвищення рівня управлінського менеджменту на різних рівнях влади, стимулювання зайнятості населення, залучення міжнародної підтримки, забезпечення енергетичної незалежності та реалізації соціальних програм.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Науковці та фахівці досліджують різні аспекти сутності, специфіки та механізму дії публічних інвестицій, їх ролі в сучасній Україні, тому можна виокремити ченних та економістів, які присвятили свої наукові праці цій

темі: О.М. Гришкевич, Т.І. Коробчук, О. П. Славкова, Л.О. Рибіна, Г.М. Рижаківа.

Визначення теоретичних і практичних основ сучасної парадигми публічних інвестицій обговорюються О.А. Івашко, а їх роль в місцевих громадах в умовах євроінтеграції України описує в своїх роботах вчений О.Л. Васильєв. Автор О.А. Линник у своєму дослідженні зосереджує увагу на публічному адмініструванні інвестицій. А.О.Ю. Бобровська, Т.О. Савостенко, А.Б. Кондрашихін розглядають питання публічних інвестицій через управління ними в умовах ринкової трансформації.

Деякі дослідники відзначають надважливу місію публічних інвестицій в сучасних реаліях, що полягає у заходах відбудови та розвитку територій України, постраждалих від війни та подолання її наслідків. Ці наукові та практичні дослідження слугують підтвердженням необхідності реалізації кращих практик процесу та системи публічного інвестування в Україні.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Сьогодні постає необхідність дослідити сутність, функції, специфіку і роль публічних інвестицій в Україні, а також розкрити їх ключові аспекти, які допоможуть ефективніше використовувати цей інструмент у стратегічних цілях держави. Важливим також є визначення пріоритетних напрямів, видів і форм фінансового забезпечення публічного інвестування

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Насправді питання публічних інвестицій має економічне, суспільне та екологічне значення, адже діє у багатьох сферах, секторах, галузях економіки та на різних рівнях врядування. Вони є певним базисом швидкого відновлення України, враховуючи, що країна стала епіцентром міжнародної підтримки та допомоги.

Публічні інвестиції — це інвестиції, спрямовані в "м'яку" та "тверду" інфраструктуру, метою яких є зростання якості та рівня життя населення, підвищення рівня конкурентоспроможності, стимулювання інноваційного розвитку, створення нових робочих місць, збільшення інвестиційного капіталу, формування привабливого іміджу держави, регіонів та громад, а також підвищення їх згуртованості та консолідованості. Не менш важливим є використання публічного інвестування у соціальній та освітній сферах, галузі охорони здоров'я та культурного сектору, що дозволить запровадити комплекс заходів щодо їхнього ефективного функціонування в умовах реформування [1, с. 51].

Варто зауважити, що в науковій літературі немає чіткого визначення та однозначного трактування поняття "публічні інвестиції", адже відбувається змішування таких понять як "публічні фінанси", "державні інвестиції", "місцеві інвестиції". У зв'язку з цим, варто з'ясувати зміст та специфіку публічних інвестицій.

Отже, звернемось до загального визначення поняття "публічні інвестиції", адже лише в рамковому документі, який з'явився в Україні у 2023 році під назвою "Дорожня карта реформування системи управління публічними інвестиціями" офіційно застосовано цей термін,

яким ми можемо скористатись. Тож у документі зазначено, що публічні інвестиції — це капітальні витрати суб'єктів публічного сектора (центральної та місцевих органів влади, державних та комунальних підприємств) на створення і відновлення основних фондів з продуктивним використанням (термін — більше одного року). Джерелами фінансування публічних інвестицій можуть бути кошти державного або місцевого бюджету (доходи бюджету, включаючи гранти; зовнішні і внутрішні запозичення), кошти державного або комунального підприємства (власні кошти та залучені), кошти міжнародної технічної допомоги, плата з користувачів інфраструктури [2].

У свою чергу, американський економіст Дж. Стігліц вважає, що публічні інвестиції — це витрати на виробничі цілі, що здійснюються державою через центральний уряд, місцеві чи регіональні органи влади. Цей тип інвестицій здебільшого спрямований на забезпечення товарів, послуг або інфраструктури, які вважаються необхідними або важливими [3].

Автори Т.І. Коробчук та А.В. Гладішевський розглядають публічні інвестиції через вплив приватних капіталовкладень, а також діяльність державних установ, трактуючи, що для ефективної реалізації публічних інвестицій, а також для стимулювання приватних інвестицій в інфраструктурні проекти важливий вплив мають державні інституції, які сприяють ринковій конкуренції у даній сфері [4].

У роботі Ховарда Хардінга Публічні інвестиції на місцевому рівні "це капітальні витрати на фізичну інфраструктуру, що належить та/або експлуатується однією або кількома громадами або невеликими містами обласного значення. [5]. Тієї ж думки автор О.А.Івашко, яка трактує публічні інвестиції з урахуванням історичного аспекту та зазначає, що це "витрати публічного сектору (органів національного та субнаціонального рівнів, державних і комунальних підприємств) на створення інфраструктури, що є державною (або комунальною) власністю, і з продуктивним використанням інфраструктури строком понад один рік" [6].

Є також думки, що публічні інвестиції — це капітальні витрати на створення і відновлення основних фондів або ж це суто фінансування інфраструктурних проєктів. Подібні трактування дуже звужують та обмежують дію публічних інвестицій.

Досить цікавий підхід до розуміння публічних інвестицій надає вчена О.Рибіна: "публічні інвестиції як управлінський інструмент сприяння сталого розвитку. Визначення цілей публічного інвестиційного процесу має інтегровано у стратегічне цілепокладання регіону" [7]. Така думка є найбільш прийнятна та досить влучно вказує на значні можливості публічного інвестування та отриманого від їх використання корисного результату. Дослідниця стверджує, що вони націлені на досягнення цілей сталого розвитку, що можливе за умов стабільності та миру.

На наш погляд, публічні інвестиції є одним із дієвих інструментів, який дозволяє досягти основні цілі стратегії сталого розвитку України. А процес публічного інвестування передбачає забезпечення ефективного управління державними та місцевими інвестиціями задля стимулювання економічного зростання, соціального

розвитку та модернізації інфраструктури, особливо в умовах невизначеності.

Для того щоб публічні інвестиції були ефективними, вони повинні враховувати потреби [1]:

- 1) наявність стратегічно важливих, корисних та необхідних;
- 2) ранжування в порядку пріоритетності (пріоритетизація);
- 3) мати середньо та довгостроковий процес планування.

Основними видами та напрямками публічного інвестування можна назвати наступні:

- інфраструктурні інвестиції — проекти, які передбачають будівництво/модернізацію/реконструкцію доріг, аеропортів, залізничних колій, мостів, енергетичних, транспортних та телекомунікаційних об'єктів;
- соціальні інвестиції — вкладення в людський капітал та соціальні послуги, розвиток освіти, науки, охорони здоров'я, культури, спорту та інше.
- екологічні інвестиції — проекти, спрямовані на охорону довкілля та екосистеми; ресурсощадження та енергоефективність;
- "розумні інвестиції" — це цифрові технології, штучний інтелект, технологічний прогрес та інновації.
- оборонно-безпекові інвестиції — це оборонно-промисловий комплекс та воєнні технології.

В Україні рівень публічних інвестицій залишається доволі низьким через обмеженість бюджетних асигнувань, формалізованість критеріїв оцінки управління проектами, корупційні ризики, економічну нестабільність та неефективність управлінського менеджменту. Частка капітальних видатків у загальному обсязі коливається в межах 10-15%, що є недостатнім показником для забезпечення економічного зростання. Попри це, останнім часом все ж спостерігається позитивна динаміка публічних інвестицій, не дивлячись на воєнний стан. Тенденції зростання відображаються переважно у реалізації публічних інвестиційних проектів або у формах державно-приватного партнерства. Загальний ресурс ДБУ на ці заходи у 2025 році — 141,1 + 115 млрд грн.

За останні 5 років значні обсяги росту публічних інвестицій фіксували лише у 2021 році, а з початком повномасштабної війни вони трансформувались у військову допомогу, оборонну підтримку та безпекові заходи по країні. Значні зрушення відбулись у 2023 році попри те, що в ОМС у четвертому кварталі вилучили ПДФО. В цей період, позитивна динаміка відобразилась не по всій території України й на це є низка відомих та об'єктивних причин, однією серед яких можна назвати — суттєві диференціації між територіями, оскільки умовно утворився поділ на нові типи: прифронтові, прикордонні, з активними бойовими діями, території тимчасово окуповані. За таких умов ріст публічних інвестицій на цих територіях неможливий. В той же час на територіях, зовсім віддалених від зон бойових дій, а також тилових спостерігається значний позитивний рух у бік публічних інвестицій і це пов'язано насамперед з релокацією бізнесу, притоком населення через міграційні процеси, кращими умовами господарювання на місцях, державними субвенціями, пільгами та іншими причинами.

Публічні інвестиції слугують інструментом підтримки макроекономічної стабільності, забезпечуючи отримання певного мультиплікативного ефекту, за якого вкладені державою кошти у ті чи інші сфери діяльності стимулюють бізнес. Дійсно, публічні інвестиції є своєрідним провідником, який усуває ринкові та регіональні диспропорції, створюючи належні умови для залучення приватного капіталу та діяльності різних суб'єктів господарювання. Позаяк, на відміну від приватних інвестицій, які орієнтовані переважно на отримання прибутку, публічні інвестиції переслідують некомерційний ефект та мають довгостроковий характер дії.

Цікавим є й те, що публічні інвестиції як правило спрямовані на задоволення суспільних потреб та повинні бути прозорими, ефективними, підзвітними та стійкими, здатними реагувати на нові виклики. А головне бути — мінливими.

Аналізуючи сутність та значення публічних інвестицій, варто виокремити його специфічні особливості, а саме:

- Стратегічне планування, довгострокове бюджетування та ефективне управління;
- Взаємодія та синергія представників влади та зацікавлених сторін (бізнес, донори, міжнародні партнери, соціальні групи);
- Узгодження і координація на всіх рівнях врядування та між різними секторами, сферами та галузями;
- Механізм поєднання традиційних та інноваційних методів, форм, джерел фінансування;
- Дія механізму прозорих і конкурентоспроможних закупівель із відповідними системами внутрішнього контролю;
- Ефективне адміністрування та програмний характер;
- Поточний та підсумковий моніторинг, система оцінювання для покращення якості управлінських рішень
- Синергетичний ефект розвитку.

Винятковими публічні інвестиції робить їх довгостроковий характер, соціальна спрямованість, стратегічне значення, стимулюючі можливості для приватних інвестицій, велика територія використання, залежність від місцевих умов та екологічний вплив. Ці ознаки доволі широко впливають на організацію та побудову відносин, які виникають у процесі публічного інвестування. Дія цих ознак може як успішно впливати на результат, або ж навпаки посилити кризові явища.

Очевидно, що ефект від публічних інвестицій значною мірою залежить від своєчасності планування, пріоритетизації та фінансової сталості.

Система публічного інвестування є досить новітньою для України, на відміну від розвинених країн, таких як Німеччина або Польща, де публічне інвестування вже довгий час використовується для стабільності функціонування економіки, а особливо в кризові періоди, адже вони є інструментом державного управління та основним елементом зростання ВВП. Натомість Швеція, Угорщина та Італія досить активно впроваджують публічні інвестиції задля модернізації та розбудови інфраструктури. Чехія розглядає публічні інвестиції через систему стимулів задля залучення приватного капіталу, щоб відкривати нові виробництва, реалізувати велику

кількість інвестиційних проєктів, що дозволить створювати нові робочі місця. В Австрії публічні інвестиції працюють на стабільну соціально орієнтовану ринкову економіку. В Іспанії публічна влада наголошує на необхідності фінансувати екологічні "зелені" проєкти. В Латвії та Литві публічні інвестиції є вагомим критерієм продуктивності та конкурентоздатності. Досвід цих країн переконує, що публічні інвестиції виступають каталізатором економічних процесів на макро- і на мікро рівнях та є критично важливим чинником досягнення поставлених цілей публічною владою. Цю тезу поділяють і відомі міжнародні інституції, як-от МВФ та Світовий банк, які вважають, що публічні інвестиції впливають на макроекономічну стійкість, відіграючи важливу роль у процесі відновлення країни після війни.

Україна все більше прагне інтегруватись у європейську спільноту, а для цього державі необхідно сповідувати європейські цінності, відповідати високим стандартам у всіх сферах життя та чітко дотримуватись цілей сталого розвитку. Публічні інвестиції покликані допомогти нашій державі адаптуватись до вимог ЄС.

Ми вважаємо, що публічні інвестиції повинні відповідати основним вимогам:

- Обов'язково бути відображені в державному / місцевому бюджетах.
- Інвестиції мають забезпечувати досягнення цілей просторового та стратегічного й сталого розвитку.
- Інвестиції повинні вирішувати питання та проблеми жителів, які артикульовані самими людьми.
- Покращувати рівень, якість та соціальні стандарти життя громадян.
- Забезпечувати економічне / фінансове зростання, а також ріст доходів домогосподарств.
- Поліпшувати інвестиційний клімат та створювати сприятливі умови для залучення приватних інвестицій.
- Підвищувати індекс фінансової спроможності.
- Максимально мінімізувати негативні впливи на довкілля.
- Знижувати рівень соціальної нерівності.
- Гарантувати відповідальне та ефективне управління ресурсами.

Формування дієвої системи публічного інвестування потребує реалізації низки послідовних заходів, кроків, дій та дотримання певних вимог, узгоджених на різних рівнях врядування. Не слід забувати, що функціонування такої системи передбачає відповідний рівень її фінансового забезпечення, від якого залежить ефективність виконання функцій і повноважень публічними органами влади. А тому, з огляду на специфіку публічних інвестицій варто особливу увагу приділити конкретним формам і методам фінансування.

Бюджетне фінансування — надання коштів з державного та місцевого бюджету на стратегічні сектори та сфери економіки, інфраструктурні проєкти та реалізацію важливих програм.

Кредитування — здійснюється за рахунок мобілізації фінансових ресурсів на принципах цільового характеру, строковості та платності фінансово-кредитними установами (на національному та міжнародному рівнях).

Державно-приватне партнерство — фінансування в межах співпраці приватного бізнесу з органами державної / місцевої влади заради спільного проєкту.

Донорське фінансування — міжнародна підтримка у вигляді, грантів або технічної / благодійної допомоги від різних іноземних держав, міжнародних фондів та організацій.

Інституційне інвестування — інвестування через спеціалізовані державні / регіональні / місцеві інституції та фонди.

Проектне фінансування — об'єднання різних джерел і методів фінансування задля реалізації інвестиційного проєкту за участі проєктної компанії та фінансово-кредитних установ.

Усі методи фінансового забезпечення публічного інвестування органічно доповнюють одне одного, можуть створювати різні комбінації між собою, бути реалізовані одночасно й у певному співвідношенні. Наприклад, державно-приватне партнерство досить часто корелюється з бюджетним фінансуванням, а донорське фінансування поєднується з інституційним. Єдине, що увесь процес фінансування має чіткі регламентовані процедури, правила, вимоги, стандарти бюрократизованість, що не дає говорити про цілісну систему управління публічними інвестиціями.

Принциповими для нашого дослідження є розгляд широкого спектру функцій, які виконують публічні інвестиції — від регулюючої до ревізійної. Отже, можна виділити такі функції публічного інвестування відповідно до їх економічної природи:

— регулююча — дотримання правил, вимог та критеріїв щодо регулювання економічних, інвестиційних та соціальних процесів в державі.

— відтворювальна — спрямована на відновлення території, їх збалансований та рівномірний розвиток, усуваючи дисбаланс між регіонами та громадами країни.

— стимулююча — зосереджена на створенні сприятливих умов та позитивного бізнесу — середовища для залучення приватних інвестицій

— організаційно-управлінська функція — передбачає ефективне планування та організацію процесів щодо розподілу та використання публічних інвестицій.

— трансформаційна — здатність публічних інвестицій бути мінливими та динамічними, а також постійно впливати на економічний розвиток країни та добробут населення, що прямо залежить від поставлених цілей та очікуваних результатів, на які вони спрямовуються.

— ревізійна — здійснюється постійний моніторинг реалізованих інвестиційних проєктів та виконаних державних / регіональних / місцевих програм.

Як бачимо, функції публічних інвестицій покликані забезпечити позитивні зрушення для держави, вони корелюють між собою, а їх ефективна реалізація дозволить вдало залучати та використовувати інвестиційні ресурси.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Завдяки активізації публічного інвестування відбувається розвиток галузей та регіонів країни, підвищується

ся конкурентоспроможність національної економіки, створюються нові робочі місця та поліпшуються показники соціальної сфери.

Система публічного інвестування в Україні є потужним драйвером динамічного розвитку, що дає поштовх до реалізації не просто стратегічно важливих інфраструктурних проєктів, а й відкриває нові можливості для залучення приватного капіталу.

Шлях публічного інвестування непростий, тернистий, але дуже необхідний, а отже подальші дослідження у цьому напрямі є дуже актуальними.

Література:

1. Нагорна О.В. Особливості публічного інвестування в Україні / Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку і права XXI століття // Міжнародна науково-практична конференція. Умань., 2022. — С. 51—52.

2. Дорожня карта реформування системи управління публічними інвестиціями. Міністерство розвитку громад та територій України. (опубліковано 28 грудня 2023, 13:22) URL: <https://www.mof.gov.ua/storage/files.pdf> (дата звернення 14.01.2025).

3. Stiglitz J. E. *Ekonomia sektora publicznego*. Warszawa: Wydawn. Naukowe PWN, 2004. 992 s.

4. Гладисhevський А.В., Коробчук Т.І. Фінансовий механізм публічного інвестування в сучасних умовах. Економіка та суспільство. 2022. Вип. 41. URL: DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-29> (дата звернення 18.01.2025).

5. Хардінг Х. Публічні інвестиційні потреби на місцевому рівні в Україні. Децентралізація: сайт. 06.07.2021. URL: <https://decentralization.ua/news/13743>.

6. Івашко О. А. Сучасна парадигма дослідження публічних інвестицій. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України: зб. наук. пр. 2023. Вип. 6 (164). С. 33—38. URL: DOI: <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2023-6-5> (дата звернення 20.01.2025).

7. Рибина Л.О. Управління процесом публічного інвестування регіонального сталого розвитку. Теоретико-методичні та практичні аспекти публічного управління та адміністрування: кол. монографія за ред О.П. Славної. Суми: МакДен. 2023. С. 24—45.

8. Гришкевич О. М., Рижаківа Г. М. Сучасна парадигма публічних інвестицій як інструмент державного регулювання сталого економічного розвитку. Управління розвитком складних систем: зб. наук. пр. 2020. Вип. 44. С. 136—142. URL: DOI: <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2020.44.136-142> (дата звернення 10.01.2025).

9. Бенджамін Грем. Розумний інвестор. Стратегія вартісного інвестування. Київ: Наш формат, 2019. 234 с.

References:

1. Nagorna, O.V (2022), "Peculiarities of public investment in Ukraine", *Aktualni problem ekonomiki, financiv, oblicy i prava XXI st. Mizhnarodna naukovo-praktychna konferentsiia* [Current problems of economics, finance, accounting and law in the 21st century. International scientific and practical conference], Uman, Ukraine, pp. 51—52.

2. Ministry of development of communities and territories (2024), "Roadmap for reforming the public investment management system", available at: <https://www.mof.gov.ua/storage/files.pdf> (Accessed 25 Jan 2025).

3. Stiglitz, J.E. (2004), *Ekonomia sektora publicznego* [Public sector economics], Warsaw, Poland.

4. Hladyshevskiy, A.V. and Korobchuk, T.I. (2022), "Financial mechanism of public investment in modern conditions", *Ekonomika ta suspilstvo*, vol. 41. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-41-29>

5. Harding, H. (2021), "Public investment needs at the local level in Ukraine", available at: <https://decentralization.gov.ua/news/13743> (Accessed 25 Jan 2025).

6. Ivashko O. (2023), "Modern paradigm of public investment research", *Socialno-ekonomizni problem sychasnogo periody*, vol. 6 (164), pp. 33—38. <https://doi.org/10.36818/2071-4653-2023-6-5>.

7. Rybina L.O. (2023), "Management of the process of public investment of regional sustainable development", *Teoretyko-metodychni ta praktychni aspekty publicnogo upravlinnia ta administruvannya* [Theoretical, methodological and practical aspects of public management and administration], MakDen., Sumy, Ukraine, pp. 24—45.

8. Hryshkevych, O.M. and Ryzhakova, H.M. (2020), "The modern paradigm of public investment as an instrument of state regulation of sustainable economic development", *Upravlinnya rozvytkom skladnykh system*, vol. 44, pp. 136—142. DOI: <https://doi.org/10.32347/2412-9933.2020.44.136-142>

9. Hrem, B. (2019), *Rozumnyi investor. Stratehiia vartisnogo investuvannya* [A smart investor. Value investment strategy], Nash format, Kyiv, Ukraine.

Стаття надійшла до редакції 03.02.2025 р.

<https://nayka.com.ua>

Електронне фахове видання

Ефективна
ЕКОНОМІКА

Виходить 12 разів на рік

**Журнал включено до переліку наукових фахових видань України з ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Категорія «Б»)
Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292**

e-mail: economy_2008@ukr.net

 viber: +38 050 3820663